

عنوان آزمون : آفرینش

نام و نام خانوادگی :

زمان آزمون :

پایه تحصیلی : ششم دبستان

تاریخ برگزاری

نام دبیر : ابوالفضل ایزی

۱ در کدام گزینه، بخش مشخص شده نهاد نیست؟

- ۱ به نومیدی، سحرگه گفت امید/ که کس ناسازگاری چون تو نشنید
- ۲ بگفت ای دوست، گردش‌های‌دوران/ شما را هم کند چون ما پریشان
- ۳ ز امواج تو ایمن، ساحلی نیست/ ز تاراج تو فارغ، حاصلی نیست
- ۴ مرا دلسپردی-آبم بگذاخت/ همان ناسازگاری، کار من ساخت

۲ در متن زیر، کدام یک از اصول نگارشی رعایت نشده است؟

«رستم پهلوان ایرانی بود. او پسر زال بود و مادرش رودابه بود و زندگی‌اش پر از شگفتی بود. تمام عمرش به پهلوانی گذشت و در تنگناها به کمک شاهان و شاهزادگان ایرانی می‌شتافت. رستم از شش خان گذشت و با دیو سپید در خان هفتم جنگید و سرانجام با دسیسه‌ی برادرش، شغاد، کشته شد.»

- ۱ خودداری از کاربرد کلمات گفتاری و شکسته
- ۲ اطلاعات صحیح و مفید در متن
- ۳ ساده و خوانا بودن متن
- ۴ پرهیز از تکرار کلمه‌ها

۳ در کدام گزینه، بخش مشخص شده نهاد نیست؟

- ۱ به نومیدی، سحر گه گفت امید/ که کس ناسازگاری چون تو نشنید
- ۲ بگفت ای دوست، گردش‌های‌دوران/ شما را هم کند چون ما پریشان
- ۳ ز امواج تو ایمن، ساحلی نیست/ ز تاراج تو فارغ، حاصلی نیست
- ۴ مرا دلسپردی-آبم بگذاخت/ همان ناسازگاری، کار من ساخت

۴ در کدام گزینه، هر دو نوع جمله‌ی «خبری» و «پرسشی» دیده می‌شود؟

- ۱ بیا که وقت بهار است تا من و تو به هم/ به دیگران بگذاریم باغ و صحرا را
- ۲ که گفت در رخ زیبا نظر خطا باشد/ خطا بود که نبینند روی زیبا را
- ۳ به دوستی که اگر زهر باشد از دستت/ چنان به ذوق و ارادت خورم که حلوا را
- ۴ هنوز با همه دردم امید درمان است/ که آخری بود آخر شبان یلدا را

۵ در کدام گزینه، واژه‌ای وجود ندارد که هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «تعریف» باشد؟

- ۱ ای عشق تو را پری و انسان دانند/ معروف‌تر از مهر سلیمان دانند
- ۲ عکس روی تو چو در آینه‌ی جام افتاد/ عارف از خنده‌ی می در طمع خام افتاد
- ۳ آن سر اصلی نهان، وان سر فرعی عیان/ دانک (بدان که) پس این جهان عالم بی‌منتهاست
- ۴ گوهر معرفت آموز که با خود ببری/ که نصیب دگران است نصاب زر و سیم

کدام گزینه با ضرب‌المثل «شکر نعمت، نعمت افزون کند» قرابت معنایی ندارد؟

۱ اگر فضل خدا بر خود بدانی/ بماند بر تو نعمت جاودانی

۲ ندارد راه فکرم روشنایی/ ز لطفت پرتویی دارم گدایی

۳ دوام دولت اندر حق‌شناسی است/ زوال نعمت اندر ناسپاسی است

۴ حق نعمت شناختن در کار/ نعمت افزون دهد به نعمت‌خوار

در بیت کدام گزینه، هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «معلوم» وجود ندارد؟

۱ بار درخت علم ندانم مگر عمل/ با علم اگر عمل نکنی شاخ بی‌بری

۲ اگر تو خود نخری خواجه را کنم آگاه/ که این معامله را او کند ز تو بهتر

۳ از پدر گر قالب تن یافتیم/ از معلم جان روشن یافتیم

۴ چو عالم بی‌عمل شد گاه و بی‌گاه/ شود هر کس ز او گستاخ و گمراه

نوع جمله‌ی کدام گزینه با بقیه تفاوت دارد؟

۱ ز فیضش خاک آدم گشت گلشن

۲ می‌ریختم تمام جهان را به پای تو

۳ کم گوی و گزیده گوی چون دُر

۴ مرغ زیرک که می‌رمید از دام

اولین جمله در بیت «گویم خدایا در جهانت/ از تندرستی چیست بهتر؟» چه نوع جمله‌ای است؟

۱ پرسشی

۲ خبری

۳ عاطفی

۴ امری

کدام کلمه با بقیه هم‌خانواده نیست؟

۱ رفیع

۲ عارف

۳ ارتفاع

۴ مرتفع

عبارت زیر را بخوانید. کدام واژه نمی‌تواند جای یک یا دو تا از واژگان عبارت قرار بگیرد؟

«معلم دو روز مانده به روز مادر، برای بچه‌ها، مدتی صحبت کرد: «دانش‌آموزان عزیز من! شما که این‌قدر باهوش و فهمیده هستید، از این فرصت‌ها استفاده کنید. روز مادر فرصتی است تا با خرید هدیه‌ای کوچک، مادران را خوشحال نمایید. می‌دانید که؟ رضایت پدر و مادر، رضایت خداوند را هم در پی دارد.»

۱ زیرک

۲ نشاط

۳ خشنودی

۴ دقایق

کدام یک از عبارات زیر نادرستی املایی دارد؟

۱ کودک در باغ‌وحش با دیدن شیرهای وحشی، هراس تمام وجودش را گرفت.

۲ او پزندگانی را دید که سرشار از حس محبت و احسان به جوجه‌هایشان غذا می‌دهند.

۳ ناگهان صدای بلندی از سمت قفس میمون‌ها برخاست.

۴ بالا رفتن از قفس برای میمون‌ها کار سهلی بود.

- ۱ آفریدگار را ببايد پرستيدن و بر نعمت او سپاس‌داري بايد كردن.
 ۲ اندیشه كردن اندر كار خالق و مخلوق، روشنايي افزايد اندر دل، و غفلت از اين و نااندیشيدن، تاريخي افزايد اندر دل.
 ۳ اين همه خلق را كه شما بينيد بدين چندين بسياري، اين همه را خالقي است كه آفریدگار ایشان است.
 ۴ دو دوست با پای پیاده از جاده‌ای در بیابان عبور می‌کردند. بین راه بر سر موضوعی، اختلاف پیدا کردند.

جاهای خالی را پر کنید.

«ريحانه دختر منظمی است. او هر روز صبح به موقع اتوبوس مدرسه می‌رود. همیشه وقتی خیابان عبور می‌کند، چراغ راهنمایی سر چهارراه توجه می‌کند. مدرسه هم قوانین کلاس را رعایت می‌کند.»

- ۱ از - به - در - به - در ۲ با - به - از - به - در ۳ از - در - در - با - به ۴ با - به - در - با - در

در بیت زیر، نهاد فعل «هست» کدام است؟

«مهرت، برون نمی‌رود از سینه‌ام که هست / این خانه، خانه‌ی تو و این دل، سرای تو»

- ۱ مهرت ۲ سینه‌ام ۳ این خانه ۴ خانه‌ی تو

مجموعه جملات زیر، کدام‌یک از انواع جمله را دارا نیست؟

«بالاخره خریدیش یا نه - خریدی - وای چه قشنگه - با این می‌تونم حسابی ورزش کنم»

- ۱ پرسشی ۲ امری ۳ عاطفی ۴ خبری

با توجه به درس «پنجره‌های شناخت» کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ رشته‌ی پیوند خود، خلق و خلقت نیکوکاری و احسان است.
 ۲ ما با شناخت خود و شناخت خلق و خلقت، به خالق این‌ها ایمان می‌آوریم.
 ۳ برای شناخت بهتر زیبایی‌های آفرینش، فقط باید به تفکر درباره‌ی خلقت و خالق بپردازیم.
 ۴ هر کلمه رنگ و بویی دارد و مانند ما دانش‌آموزان، کلمات هم وظیفه‌ای بر عهده دارند.

کدام بخش مشخص شده نهاد نیست؟

- ۱ به نومیدی، سحرگه گفت ایمن / که کس ناسازگاری چون تو نشنید
 ۲ بگفت ای دوست، گردش‌های دوران / شما را هم کند چون ما پریشان
 ۳ ز امواج تو ایمن، ساحلی نیست / ز تاراج تو فارغ، حاصلی نیست
 ۴ مرا دلسردی ایلم بگذاخت / همان ناسازگاری، کار من ساخت

در کدام گزینه، هر دو نوع جمله‌ی «خبری» و «پرسشی» دیده می‌شود؟

- ۱ كه گفت در رخ زيبا نظر خطا باشد / خطا بود كه نينند روی زيبا را
 ۲ بيا كه وقت بهار است تا من و تو به هم / به ديگران بگذاريم باغ و صحرا را
 ۳ به دوستی كه اگر زهر باشد از دستت / چنان به ذوق و ارادت خورم كه حلوا را
 ۴ هنوز با همه دردم امید درمان است / كه آخری بود آخر شبان یلدا را

- ۱ رباط - مربوط - ارتباط
 ۲ درس - مدرسه - تدریس
 ۳ ثبت - اثبات - تثبیت
 ۴ سعادت - سعد - سعی

«رستم پهلوان ایرانی بود. او پسر زال بود و مادرش رودابه بود و زندگی‌اش پر از شگفتی بود. تمام عمرش به پهلوانی گذشت و در تنگناها به کمک شاهان و شاهزادگان ایرانی می‌شتافت. رستم از شش خان گذشت و با دیو سپید جنگید و سرانجام با دسیسه‌ی برادرش، شغاد، کشته شد.»

- ۱ خودداری از کاربرد کلمات گفتاری و شکسته
 ۲ پرهیز از تکرار کلمه‌ها
 ۳ ساده و خوانا بودن متن
 ۴ اطلاعات صحیح و مفید در متن

- ۱ ترجمه‌ی «تاریخ طبری» به فارسی به دست ابوعلی بلعمی انجام شده است.
 ۲ «دیوان حالت» و سرود فعلی جمهوری اسلامی ایران اثر ابوالقاسم حالت است.
 ۳ نام دیگر «سندبادنامه»، داستان هفت وزیر است.
 ۴ ظهیری سمرقندی، «سندبادنامه» را از فارسی دری به نثر روان ترجمه کرده است.

- ۱ من آنچه شرط بلاغ است، با تو می‌گویم
 ۲ نصیحت همه عالم چو باد در قفس است
 ۳ مکن به چشم ارادت نگاه در دنیا
 ۴ مبارزان طریقت که نفس بشکستند

- ۱ نه بلندی است به صورت که تو معلوم کنی/ که بلند از نظر مردم کوتاه‌بین است
 ۲ شنیدم که بگریست سلطان روم/ بر نیک‌مردی ز اهل علوم
 ۳ آن معلم بود عالم در جهان/ همچو خورشیدی که باشد او میان
 ۴ جامی از آن پیش که تیغ اجل/ دست تو کوتاه کند از عمل

- ۱ و این جهان پر از صدای حرکت پاهای مردمی است که همچنان که تو را می‌بوسند، ذهن خود طناب دار تو را می‌بافند.
 ۲ و سیلاب پر طبل دیوار هزاران قافیه‌ی خونین گذشت.
 ۳ صدای قدم‌های عزاداران که آهستگی در حرکت‌اند، بسیار ضعیف شنیده می‌شود.
 ۴ اتاق خلوت پاکی است فکر، چه ابعاد ساده‌ای دارد.

- ۱ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در جملات «امید به نومییدی گفت»، «گردش‌های دوران شما را هم چون ما پریشان می‌کند» و «دلسردی ایام، مرا (من را) بگذاخت»، عبارات «امید»، «گردش‌های دوران» و «دلسردی ایام» نهاد هستند. در بیت گزینه‌ی «۳» و در جمله‌های «ساحلی از امواج تو ایمن نیست» و «حاصلی از تاراج تو فارغ نیست»، کلمات «ساحلی» و «حاصلی» نهاد هستند. توجه کنید که نهاد معمولاً در ابتدای جمله می‌آید.
- ۲ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. تکرار فعل «بود» در خط اول متن، از جمله نکاتی است که توسط نویسنده رعایت نشده است.
- ۳ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در جملات «امید به نومییدی گفت»، «گردش‌های دوران شما را هم چون ما پریشان می‌کند» و «دلسردی ایام، مرا (من را) بگذاخت»، عبارات «امید»، «گردش‌های دوران» و «دلسردی ایام» نهاد هستند. در بیت گزینه‌ی «۳» و در جمله‌های «ساحلی از امواج تو ایمن نیست» و «حاصلی از تاراج تو فارغ نیست»، کلمات «ساحلی» و «حاصلی» نهاد هستند. توجه کنید که نهاد معمولاً در ابتدای جمله می‌آید.
- ۴ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی «۲»، مصراع اول پرسشی و مصراع دوم خبری است.
- ۵ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «معروف» در گزینه‌ی «۱»، واژه‌ی «عارف» در گزینه‌ی «۲» و واژه‌ی «معرفت» در گزینه‌ی «۴» با کلمه‌ی «تعریف» هم‌خانواده هستند و سه حرف اصلی آن‌ها «ع ر ف» می‌باشد. دقت کنید که سه حرف اصلی کلمه‌ی «فرعی» در گزینه‌ی «۳»، «ف ر ع» است.
- ۶ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ابیات سایر گزینه‌ها بر لزوم شکرگزاری از خداوند و دوری از ناسپاسی تأکید دارند.
- ۷ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «علم» در گزینه‌ی «۱»، واژه‌ی «معلم» در گزینه‌ی «۳» و واژه‌ی «عالم» در گزینه‌ی «۴» با واژه‌ی «معلوم» هم‌خانواده هستند. توجه کنید که واژه‌ی «معامله» در بیت گزینه‌ی «۲» با «معلوم» هم‌خانواده نیست و سه حرف اصلی آن، «ع م ل» است.
- ۸ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. جملات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» خبری هستند، اما جمله‌ی گزینه‌ی «۳» امری است و در آن خواهش و فرمانی بیان شده است.
- ۹ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
- ۱۰ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
- ۱۱ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زیرک به جای باهوش - خشنودی به جای رضایت - دقایق به جای مدّت
- ۱۲ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «برخواست» درست است.
- ۱۳ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۳ سه جمله دارد و بقیه دو جمله‌اند.
- ۱) آفریدگار را بیاید پرستیدن و بر نعمت او سپاس‌داری باید کردن.
- ۲) اندیشه کردن اندر کار خالق و مخلوق، روشنایی افزایش اندر دل، و غفلت از این و ناندیشیدن، تاریکی افزایش اندر دل.
- ۳) این همه خلق را که شما بینید بدین چندین بسیاری، این همه را خالق است که آفریدگار ایشان است.
- ۴) دو دوست با پای پیاده از جاده‌ای در بیابان عبور می‌کردند. بین راه بر سر موضوعی، اختلاف پیدا کردند.

۱۴ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۱۵ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

شکل سر راست شعر: مه‌رت از سینه‌ام برون نمی‌رود که این خانه، خانه‌ی تو هست و این دل، سرای تو هست.

۱۶ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

پرسشی: بالاخره خریدیش یا نه؟ خریدی؟

عاطفی: وای چه قشنگه!

خبری: با این می‌تونم حسابی ورزش کنم.

۱۷ گزینه‌ی پاسخ صحیح است. برای شناخت بهتر زیبایی‌های آفرینش، باید به تفکر درباره‌ی خود، خلق، خلقت و خالق بپردازیم.

۱۸ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در جملات «امید به نومی‌دی گفت»، «گردش‌های دوران شما را هم مثل ما پریشان می‌کند» و «دل‌سردی ایام، من را بگذاخت»، عبارات «امید»، «گردش‌های دوران» و «دل‌سردی ایام» نهاد هستند. در بیت گزینه‌ی «۳» و در جمله‌های «ساحلی از امواج تو ایمن نیست» و «حاصلی از تاراج تو فارغ نیست»، «ساحلی» و «حاصلی» نهادند.

۱۹ گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۱، «که گفت»، در مصراع اول پرسشی و بقیه‌ی جملات خبری هستند.

۲۰ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۴» کلمه‌ی «سعی» با کلمات «سعادت» و «سعد» هم‌خانواده نیست.

۲۱ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. تکرار فعل «بود» در متن، از جمله نکاتی است که توسط نویسنده رعایت نشده است.

۲۲ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. نخستین سرود جمهوری اسلامی ایران سروده‌ی ابوالقاسم حالت است.

۲۳ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. نهاد در عبارت گزینه‌ی «۳» «تو» است که محذوف می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی «۱»: «من» نهاد است.

گزینه‌ی «۲»: «نصیحت همه عالم» نهاد است.

گزینه‌ی «۴»: «مبارزان طریقت» نهاد است.

۲۴ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «عمل» هم‌خانواده‌ی «تعلیم» نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «معلوم» با «تعلیم» هم‌خانواده است.

گزینه‌ی «۲»: «علوم» با «تعلیم» هم‌خانواده است.

گزینه‌ی «۳»: «معلم» و «عالم» با «تعلیم» هم‌خانواده هستند.

۲۵ گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. و این جهان پر از صدای حرکت پاهای مردمی است که همچنان که تو را می‌بوسند، در ذهن خود طناب دار تو را می‌بافند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: و سیلاب پر طبل از دیوار هزاران قافیه‌ی خونین گذشت.

گزینه‌ی «۳»: صدای قدم‌های عزاداران که به آهستگی در حرکت‌اند، بسیار ضعیف شنیده می‌شود.

گزینه‌ی «۴»: اتاق خلوت پاکی است برای فکر، چه ابعاد ساده‌ای دارد.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴

